

Festival dječjih klapa u Zadru

Milko Belevski

Gradska knjižnica Zadar

milko@gkzd.hr

Sažetak

Gradska knjižnica Zadar je, u suradnji sa svojim počasnim kumom maestrom Ljubom Stipišićem Delmatom (1938. – 2011.), bila organizator i domaćin triju dosad održanih smotri dječjih klapa (2006. – 2008.). Nakon smotri na kojima je nastupilo 16 dječjih klapa od Istre do Korčule, iskristalizirala se potreba za osnivanjem *1. festivala dječjih klapa* u Hrvatskoj, koji se održao 2009. godine u Gradskoj knjižnici Zadar. Cilj Festivala, kao nove folklorne pojave u Hrvatskoj, nije profesionalizacija i natjecanje, nego druženje mladih klapskih pjevača na baštinskim zasadama, priprema mladih „pivaoca“ za buduće pjevače u odraslim klapama, kao i njihovo ohrabivanje u istraživanju dalmatinske tradicijske glazbe. Prvi je razlog ove glazbene manifestacije očuvanje i prenošenje tradicije iskonskoga klapskog pjevanja. Drugi je razlog veliki interes klapa, čija je posljedica i stanovito vrednovanje između dobrog, boljeg i najboljeg. Više o Festivalu na www.delmata.org.

1. Uvod

Glazbena zbirka Gradske knjižnice Zadar osnovana je 1999. godine i postaje mjesto susreta glazbenog profesionalizma i amaterizma u kojem je korisnicima dostupna raznovrsna građa uz suvremenu tehnologiju radi učenja, istraživanja, stvaralaštva ili zabave. Cilj je Knjižnice razvijanje u suvremeno kulturno–informacijsko i multimedijско središte zajednice, te jačanje čitalačkih navika i uvažavanje glazbene umjetnosti uopće.

2. Od Glazbene zbirke do Mediateke

Glazbena zbirka Gradske knjižnice Zadar stručnim vodstvom, nabavnom politikom,^[23] izgradnjom fonda, organiziranjem novih zbirki^[24] te prateći tehnološki razvoj i potrebe korisnika prerasta u Glazbeni odjel, a poslije u

23 Belevski, M. Glazbena zbirka Gradske knjižnice Zadar (diplomski rad). Osijek : Sveučilište J.J. Strossmayer, Pedagoški fakultet, Dopunski izvanredni studij knjižničarstva, 2003. Str. 17–30.

24 Pojavom novih medija, DVD-a i Blu-ray diska, uz glazbenu zbirku osniva se i filmska zbirka.

Mediateku.^[25] Današnji fond Mediateke^[26] čini knjižnična građa na raznim medijima: knjige, muzikalije, časopisi, CD-ovi, CD-ROM-ovi, DVD-ovi, Blu-ray diskovi i digitalizirana građa. Zastupljene su različite vrste glazbenoga (klasika, jazz, etno, filmska, rock, pop-rock, ambijentalna, dječja glazba i druge) i filmskog sadržaja (drama, triler, znanstvena fantastika, komedija, dokumentarni filmovi i drugo). Prostor je opremljen raznovrsnom računalnom i audio-vizualnom opremom. Omogućeno je i igranje računalnih igara.^[27]

Glazbeni odjeli prema standardima nisu namijenjeni članovima mlađima od 14 godina. Rad s djecom^[28] iznimno je važan i, uz uvjet discipliniranog ponašanja i pravilnog rukovanja opremom i građom, dopušta im se posjet i korištenje zbirki. Prema iskustvu u radu s korisnicima, 60 posto korisnika Mediateke su djeca i srednjoškolci, a 40 posto odrasli. Njihovi interesi prema glazbi i filmu mogu biti različiti. Cilj je pedagoški, edukativni, estetski, psihološki utjecaj na sve grupacije korisnika, s posebnom pažnjom na odgoj djece i mladih.

Na koji se način konkretno utječe na glazbeni i filmski odgoj djece i mladih? U Gradskoj knjižnici Zadar za rad s djecom u suradnji Glazbenoga i Dječjeg odjela uobičajena je praksa: nabava glazbenog CD fonda za djecu (dječji zborovi, festivali, dječje priče, popularna i pop-rock glazba, edukativni materijali i sl.) i izgradnja DVD fonda filmske građe (igrani filmovi, filmovi za djecu, crtani filmovi, edukativni i dokumentarni filmovi). Ponekad se u sklopu dječjih radionica ili tijekom čitanja dječjih priča pjevaju pjesmice uz instrumentalnu pratnju (gitara). Često se organiziraju filmske projekcije za djecu i mlade. Tako se, na primjer, s uzrastom osmogodišnjih škola nastoji razgovorom doznati što se radi na glazbenom odgoju u školi (što uče, koje pjesme pjevaju i sviraju), što im se sviđa u glazbi, što bi željeli poslušati, bave li se kakvom glazbenom aktivnošću u slobodno vrijeme, koji su njihovi afiniteti prema glazbi. Učenici srednjih škola često imaju referate ili maturalne radnje iz područja glazbe i filma. U takvim prilikama djelatnici Mediateke pokušavaju im olakšati snalaženje u literaturi, savjetuju pristup određenoj temi, pomažu u odabiru prikladnoga zvučnog ili vizualnog primjera i slično.

---

25   Gradska knjižnica Zadar 2012 : godišnje izvješće / urednik Mladen Masar. Zadar: Gradska knjižnica, 2012. Str. 36. Dostupno i na URL: http://www.gkzd.hr/sites/default/files/gi_2012_w.pdf [citirano: 2014-20-07].

26   Fond Mediateke Gradske knjižnice Zadar u 2015. godini čini oko 24.000 jedinica građe.

27   U Mediateci i u ograncima Knjižnice dostupne su Wii Nintendo i Microsoft X-Box konzole za igranje računalnih igara.

28   U suradnji s Dječjim odjelom: upoznavanje glazbene literature, glazbenog instrumentarija, slušanje, sviranje i pjevanje glazbe i drugo.

Od osnutka knjižničari današnje Mediateke knjižničnom djelatnošću i raznim kulturno–animacijskim aktivnostima znatno pridonose razvoju, promicanju i obogaćivanju kulturnog života sredine na području glazbene i filmske umjetnosti: koncerti, predavanja, promocije, radionice, izložbe, projekcije i drugo. Aktivnosti obuhvaćaju i područje baštinskih projekata namijenjenih raznim populacijama korisnika, s osobitom brigom za odgoj i edukaciju djece i mladih.

3. Baštinski projekti Gradske knjižnice Zadar

U posljednjih petnaestak godina Gradska knjižnica Zadar postala je uzor mnogim hrvatskim knjižnicama te se smatra primjerom dobre prakse.^[29] Profilirala se kao aktivna i prepoznatljiva institucija u kulturi, prisutna u medijskom i stručnom prostoru Hrvatske, koja je na razne načine iskazivala brigu i o baštini. Dječji odjel i Odjel za odrasle organizirali su brojne radionice o tradicijskim običajima zadarskog podneblja, različite izložbe, od etnografskih do fotografskih, a često su surađivali s ostalim zadarskim i drugim baštinskim institucijama, osobito Narodnim muzejom Zadar.^[30] Glazbeni odjel od osnivanja sudjeluje u očuvanju i promociji baštine uspostavljanjem zbirke s klapskim sadržajem: knjige, muzikalije, CD i DVD građa. Projekt Dječjeg odjela *Što su znali naši stari, a mi o tome pojma nemamo* 2005. godine dio je brige za baštinu. Izazvao je veliko zanimanje javnosti, djeci je predstavio stare običaje i gotovo izumrle zanate, ali i doveo do suradnje s maestrom Ljubom Stipišićem Delmatom.^[31] Od tada se briga o baštini nastavlja posebnim odnosom prema klapskoj pjesmi^[32] čitavim nizom različitih projekata: klapskim koncertima, predavanjima o klapskoj glazbi, izdavačkom djelatnošću i izložbama. Poslije je započet projekt digitalizacije te projekt osnivanja dječjih klapa širom Hrvatske (smotre i festivali dječjih klapa). U Knjižnici je gostovao niz dalmatinskih klapa, poput *Vokalista Salone* (Solin)^[33] i *Chorus Cantores*

---

29 Pavičić, Jurica; Alfirević, Nikša; Aleksić, Ljiljana. Marketing i menadžment u kulturi i umjetnosti. Zagreb: Masmedia, 2006. Str. 143–148.

30 Masar, Mladen. Gradska knjižnica Zadar 1949.–2009. Zadar : Gradska knjižnica Zadar, 2009. Str. 170.

31 Usklopu projekta organizirano je *barba Ljubinok*azivanje o klapskoj glazbi i klapski koncert *Vokalista Salone*.

32 Usp. Ministarstvo kulture Republike Hrvatske : Kulturna baština. Nematerijalna dobra upisana na UNESCO-ovu Reprezentativnu listu nematerijalne kulturne baštine čovječanstva. Dostupno na URL: <http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=5220> [citirano: 2013–10–14].

33 Masar, Mladen. Gradska knjižnica Zadar 1949.–2009. Zadar: Gradska knjižnica Zadar, 2009. Str. 170.

(Vranjic),^[34] koji su pjevali božićne napjeve, rapski pjevači, koji su izvodili korizmeni oratorij *Klapska muka* (Rabska)^[35], te mnogi drugi.

Slika 1 – „KoLibrići“, muška dječja klapa Gradske knjižnice Zadar, u Salima na Dugom otoku na Županijskoj smotri folklor, 19. svibnja 2006.

4. Smotra dječjih klapa

Za Dan Gradske knjižnice Zadar 2006. godine kao baštinski program namijenjen djeci i mladima organizirana je *1. smotra dječjih klapa*^[36], na kojoj je nastupilo pet dječjih klapa uz promociju notnog priručnika Ljube Stipišića Delmate *Mojih prvih 100 pjesama*^[37] za dječje klape i školske zborove. Na smotrama do 2008. godine ukupno je nastupilo 16 dječjih klapa od Istre do Korčule. U to vrijeme Gradska knjižnica Zadar osnovala je dvije muške dječje klape – *KoLibri* i *KoLibrići*.

---

34 Isto. Str. 170.

35 Gradska knjižnica Zadar 2010 : godišnje izvješće / urednik Mladen Masar. Zadar: Gradska knjižnica, 2010. Str. 20. Dostupno i na URL: http://www.gkzd.hr/sites/default/files/izvjesce_2010.pdf [citirano: 2013-10-11].

36 Masar, M. Gradska knjižnica Zadar 1949.-2009. Gradska knjižnica Zadar, 2009. Str. 170.

37 Isto. Str. 170

Slika 2 – Muška dječja klapa „Mrkinta” iz Vele Luke na otoku Korčuli na 3. smotri dječjih klapa u Gradskoj knjižnici Zadar, 30. svibnja 2008.

5. Festival dječjih klapa u Zadru

Nakon tri smotre 2009. godine iskristalizirala se potreba za osnivanjem *1. festivala dječjih klapa* u Hrvatskoj.^[38] Cilj Festivala, kao nove folklorne pojave, nije profesionalizacija i natjecanje, nego očuvanje i prenošenje tradicije klapskog pjevanja i priprema djece i mladih za buduće klapske pjevače.

Slika 3 – Prvi festival dječjih klapa u Gradskoj knjižnici Zadar, 29. svibnja 2009.

Festival dječjih klapa također je i natjecateljskoga karaktera. Prema natječaju i propozicijama koji se objavljuju početkom godine, u siječnju ili veljači, na *Festival dječjih klapa* mogu se prijaviti dječje klape (dječaci, djevojčice ili mješoviti sastav) u dvije kategorije:

1. kategorija – pjevači/pjevačice do 14 godina
2. kategorija – pjevači/pjevačice do 16 godina.

Dječja klapa može imati najmanje pet i najviše 12 članova. Glazbeni voditelj na priloženu adresu prijavljuje naziv dječje klape, mjesto djelovanja, kontakt-informacije voditelja, tri klapske pjesme (notni primjerak prijavljenih narodnih napjeva ili skladbi), popis i godinu rođenja pjevača/pjevačica te prilaže audio (mp3) ili videosnimku prijavljenih pjesama.

Stručni ocjenjivači nakon završetka natječaja posjećuju sve dječje klape. Nakon audicije rezultat selekcije dječjih klapa i odabir pjesama objavljuje se na mrežnim stranicama Festivala. Festival se organizira pred kraj školske godine petkom navečer u trećem ili četvrtom tjednu svibnja zbog školskih obveza mladih pjevača i njihovih voditelja. Vodi se računa i o što kvalitetnijoj organizaciji putovanja i dolasku dječjih klapa iz udaljenijih mjesta na tonsku probu prije natjecanja. Na Festivalu svaka dječja klapa izvodi dvije pjesme bez instrumentalne pratnje. Njihove izvedbe ocjenjuje stručni ocjenjivački žiri sastavljen od pet članova (eminentni glazbeni stručnjaci s višegodišnjim iskustvom u vođenju dalmatinskih klapa).

Ljubo Stipišić Delmata (1938. – 2011.) bio je kum Gradske knjižnice i *Festivala dječjih klapa*, a titulu kuma naslijedio je njegov sin Zlatan Stipišić Gibonni.

Od 2012. godine *Festival dječjih klapa*^[39] organizacijski prerasta uvjete i mogućnosti Knjižnice te se seli u prostor Hrvatskoga narodnog kazališta u Zadru. Do danas je na smotrama i festivalima dječjih klapa u Zadru sudjelovalo pedesetak dječjih klapa, odnosno više od 300 mladih „pivaoca“. Djeca su naučila višeglasno pjevati više od 250 dalmatinskih pjesama. Posljednjih nekoliko godina, za nagradu i poticaj, pobjedničke dječje klape gostovale su na večeri svečanog otvaranja *Festivala dalmatinskih klapa* u Omišu. Napredak dječjih klapa od prve smotre do danas više je nego vidljiv i u kvalitativnom i u kvantitativnom smislu. *Festival dječjih klapa* jedinstven je i specifičan projekt na nacionalnoj razini i postao je prepoznatljiv „brend“ Gradske knjižnice Zadar.

39 Gradska knjižnica Zadar 2012 : godišnje izvješće / urednik Mladen Masar. Zadar: Gradska knjižnica, 2012. Str. 43–45. Dostupno i na URL: http://www.gkzd.hr/sites/default/files/gi_2012_w.pdf [citirano: 2013-10-11].

Slika 4 – Dječja klapa „Biokovski slavuji“ iz Zagvozda na 5. festivalu dječjih klapa u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zadru, 24. svibnja 2013.

Sudionici su *Festivala dječje klape* iz raznih krajeva Hrvatske, od Rijeke, Zagreba, Krka, Raba, Zadra, Šibenika do Splita, Omiša, Korčule i Neuma (BiH). Osnivači i podupiratelji dječjih klapa mogu biti pojedinci ili razne institucije iz područja kulture i obrazovanja: osnovne i srednje škole, glazbene škole, kulturno–umjetnička društva, udruge, pučka učilišta, knjižnice i drugi.

Slika 5 – Dječja klapa „Bersice“ iz Zadra na 5. festivalu dječjih klapa u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zadru, 24. svibnja 2013.

5.1. Organizacija festivala

Već prije nekoliko godina, s obzirom na organizacijske zahtjeve i potrebne uvjete, *Festival dječjih klapa* prerastao je mogućnosti Knjižnice. Nedostatak prikladnog prostora uvjetuje suradnju s drugim institucijama te korištenje usluga vanjskih suradnika za profesionalno ozvučenje, osvjetljenje i scenografiju. Posljednjih godina Festival se organizira u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zadru. Organizacija zahtijeva i znatne financijske troškove.

Realizacija *Festivala dječjih klapa* nije moguća bez dobre organizacije i timskog rada te zahtijeva čitav niz složenih poslova:

- vođenje projekta organizacije Festivala
- priprema i oglašavanje poziva i natječaja
- odnosi s javnošću: radijsko i televizijsko pokroviteljstvo, obavijesti medijima, radijske i televizijske emisije, prilozi, intervjui, novinarske konferencije...
- audicija i selekcija: odabir dječjih klapa i pjesama, objava rezultata
- kontakt i upute voditeljima dječjih klapa: poziv, natječaj, propozicije Festivala, dolazak i smještaj dječjih klapa, tonska proba, presvlačenje, redosljed nastupa...
- vanjski suradnici: najam dvorane, ozvučenje, rasvjeta, scenografija...
- grafička priprema i tisak promotivnih materijala: pozivnice, plakati, city light plakati, programski letak, materijali za mrežne stranice...
- grafička priprema: tisak zahvalnica i nagradnih plaketa sudionicima
- prijava događanja i popisa izvedenih djela ZAMP-u
- organizacija stručnog žirija i sustava ocjenjivanja
- priprema protokola Festivala
- doček dječjih klapa, vođenje tonske probe, prostor za presvlačenje i upjevanje
- priprema scenarija i voditelja/voditeljice natjecateljske večeri
- zvučno i videosnimanje Festivala
- zahvale sponzorima, podupirateljima, medijskim pokroviteljima
- kreiranje i održavanje mrežnih stranica, objava i arhiviranje materijala.

*Slika 6 – Sedmi festival dječjih klapa,
Hrvatsko narodno kazalište Zadar, 23. svibnja 2015.*

5.2. Priručnici namijenjeni dječjim klapama^[40]

Gradska knjižnica Zadar je, u suradnji s maestrom Ljubom Stipišićem Delmatom, izdavač dvaju notnih priručnika za dječje klape i zborove: *Mojih prvih 100 pjesama* i *Moje 222 pjesme*. Na ukupno više od 450 stranica nalaze se uvodne vježbe, naputci za lakše učenje dalmatinskih napjeva, mali klapski pojmovnici i notni zapisi jednoglasnih, dvoglasnih, troglasnih i četveroglasnih svjetovnih i duhovnih napjeva i skladbi.

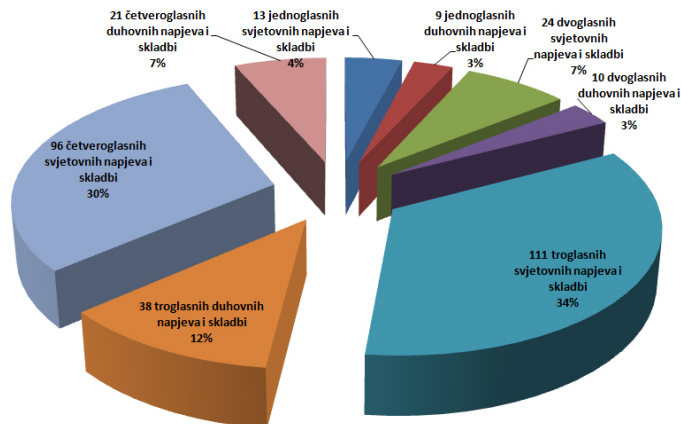

Slika 7

Slika 8

40 Digitalizirana izdanja dostupna su na mrežnim stranicama projekta „Delmata“. Vidi poglavlje 7.

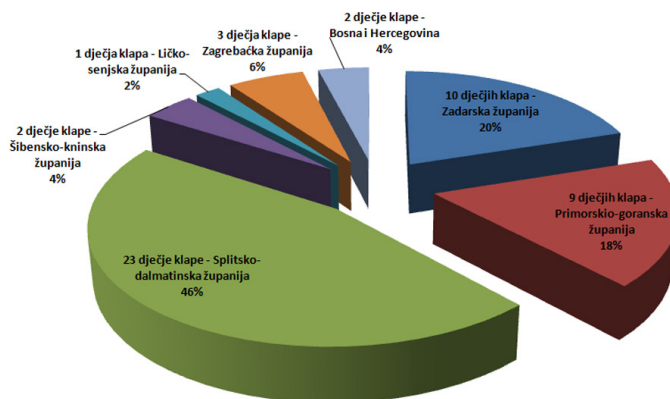

Grafikon 1 – Analiza dalmatinskih skladbi i napjeva za dječje klape i zborove

5.3. Sudionici smotri i festivala dječjih klapa u Zadru (popis dječjih klapa):

1. *KoLibrići*, Zadar, voditeljica Tatjana Zorić
2. *Fiolice*, Rab, voditelj Miljenko Vidas
3. *Rabljanke*, Rab, voditeljica Julija Dumić
4. *Pag*, Pag, voditelj Jure Maržić
5. *Srdelice*, Split, voditelj Jovica Škaro
6. *Bura*, Klis, voditeljica Draga Babić
7. *Lučac*, Split, voditeljica Lidija Čujić Živković
8. *Tedanius*, Obrovac, voditeljica Adela Novaković
9. *Sukošan*, Sukošan, voditelj Vlado Đereh
10. *Rotondo*, Seget Donji, voditeljica Vesna Maglica
11. *Filip Dević*, Split, voditeljica Lidija Čujić Živković
12. *Brezice*, Ravna Gora, voditeljica Nediljka Poljančić
13. *Krijesnice*, Hreljin, voditeljica Helga Dukarić Dangubić
14. *Krešimir*, Šibenik, voditeljica Sonja Batur
15. *Korkyra*, Korčula, voditeljica Ljubica Milošević
16. *Riva*, Smokvica (Korčula), voditelj Ljubomir Pecotić
17. *Nova*, Zadar, voditeljica Iva Mustač
18. *Mrkinta*, Vela Luka (Korčula), voditelj Ljubomir Pecotić
19. *Korona*, Zadar, voditelj Darko Vlašić
20. *Bepo*, Omiš, voditeljica Marija Didović
21. *Filip Lukas*, Kaštel Stari, voditeljica Irena Pera
22. *KoLibri*, Zadar, voditelj Milko Belevski
23. *Perlice*, Blato, voditeljica Dalija Gavranić

24. *Udbina*, Udbina, voditeljica Vesna Babić
25. *Adriana*, Zagreb, voditeljica Božena Kekez Jajčanin
26. *Matejuška*, Split, voditeljica Tatjana Vukša
27. *Rarohujice*, Vrbnik (Krk), voditeljica Ana Jagić Aljić
28. *More*, Krk, voditeljica Ana Jagić Aljić
29. *Frajlice*, Podsused (Zagreb), voditeljica Jelena Ivaci
30. *Biokovski slavuji*, Zagvozd, voditeljica Nada Prodan
31. *Benkovac*, Benkovac, voditelj Marko Lovrin
32. *Bersice*, Zadar, voditeljica Marijana Dušević
33. *Jedro*, Rijeka, voditeljica Helga Dukarić Dangubić
34. *Kolajna*, Blato (Korčula), voditeljica Dalija Gavranić
35. *Koraja*, Blato (Korčula), voditeljica Dalija Gavranić
36. *Luč*, Split, voditeljica Lidija Čujić Živković
37. *Lukasice*, Kaštel Stari, voditeljica Irena Pera
38. *Maestral*, Split, voditeljica Helena Pelić
39. *Meterize*, Šibenik, voditeljica Sonja Batur
40. *Puntarke*, Punat (Krk), voditeljica Ana Jagić Aljić
41. *Krejanca*, Vela Luka (Korčula), voditeljica Dalija Gavranić
42. *Feral*, Zadar, voditeljica Iva Mustać Klarić
43. *Kamenjak*, Vela Luka (Korčula), voditelj Ljubomir Pecotić
44. *Žižula*, Omiš, voditelj Mijo Stanić
45. *Škvadra*, Podsused (Zagreb), voditeljica Jelena Ivaci
46. *Amicus*, Neum (BiH), voditelj Mario Soldo
47. *Manina*, Blato (Korčula), voditeljica Dalija Gavranić
48. *Zvončice*, Smokvica (Korčula), voditelj Ljubomir Pecotić
49. *Dominus*, Rijeka, voditeljica Anita Stupac Butorac
50. *Zvijezda mora*, Neum (BiH), voditelj Mario Soldo

Grafikon 2 – Osnivanje dječjih klapa u Hrvatskoj

Prema iskustvu voditelja dječjih klapa, one često nastupaju u najrazličitijim kulturno–umjetničkim prigodama: na školskim priredbama, božićnim i uskrsnim koncertima, gostuju na koncertima, smotrama i festivalima odraslih klapa, na književnim večerima, otvaranjima izložbi, smotrama folkloru, obilježavanjima obljetnica, lokalnim *feštama* i proslavama, gostuju u radijskim i televizijskim emisijama i drugo.

6. Mrežna stranica *Festivala dječjih klapa*, Projekta digitalizacije i *Zaklade Delmata*

Od 2012. godine Gradska knjižnica Zadar ima nove mrežne stranice. Od 2013. godine na jednome mjestu, radi lakšeg snalaženja, svi baštinski projekti Knjižnice (*Smotra* i *Festival dječjih klapa*, Projekt digitalizacije *Delmata*, osnivanje *Zaklade Ljubo Stipišić Delmata*) tematski su objedinjeni na mrežnim stranicama *Zaklade Delmata*: www.delmata.org.

Slika 9 – Mrežna stranica

6.1. Smotra i *Festival dječjih klapa*

Na mrežnim stranicama Festivala dječjih klapa dostupni su svi arhivski materijali: podaci o smotrama i Festivalu, natječaji, prijavnice, programski letci, plakati, rezultati natjecanja i fotografije.

6.2. Projekt digitalizacije *Delmata*

U 2009. godini novost je u ponudi Knjižnice bio projekt digitalizacije stvaralaštva Ljube Stipišića Delmate. Nakon dugogodišnje suradnje, logično je bilo oživiti, osim glazbenoga, i njegov slikarski te književni opus. Projekt *Delmata*^[41] namijenjen je učenicima, glazbenicima, etnomuzikolozima, tj. široj javnosti, za upoznavanje s baštinom, istraživanje, eksperiment, kreativan rad ili relaksaciju. Građa je iz poznatih formata, poput knjige, nota, slike, zvuka, prebačena u digitalni oblik i postala je dostupna javnosti. Do danas je objavljeno oko 1400 stranica knjižnog materijala, oko 1400 stranica notnog materijala, 785 fotografija (slikarski opus), oko 20 sati zvučnog materijala te oko 2,5 sata filmskog materijala. *Delmatin* je opus od nemjerljiva muzikološkoga i kulturološkog značenja za očuvanje identiteta južne Hrvatske. Svrha je projekta očuvanje i promocija hrvatske kulturne baštine na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

6.3. Zaklada *Ljubo Stipišić Delmata*

Zaklada *Ljubo Stipišić Delmata*^[42] osnovana je u čast maestra Ljube Stipišića Delmate (1938. – 2011.), čuvara dalmatinske glazbene baštine. Kao novi organizacijski oblik djelovanja Gradske knjižnice Zadar (inicijator i osnivač), Zaklada^[43] je počela s djelovanjem u listopadu 2012. godine u svrhu proučavanja i popularizacije Stipišićeva umjetničkog stvaralaštva, s ciljem očuvanja i promocije dalmatinskih baštinskih vrijednosti. Zadaci su Zaklade tiskanje monografije i snimanje dokumentarnog filma o životu i djelu Ljube Stipišića, organizacija koncerata u njegovu čast,^[44] osnivanje kolegija

---

41 Masar, M. Gradska knjižnica Zadar 1949.–2009. Zadar : Gradska knjižnica, 2009. Str. 170–171.

42 Gradska knjižnica Zadar 2012 : godišnje izvješće / urednik Mladen Masar. Zadar : Gradska knjižnica, 2012. Str. 40–45. Dostupno i na URL: http://www.gkzd.hr/sites/default/files/gi_2012_w.pdf [citirano: 2013–10–11].

43 Vidi Zakon o zakladama i fundacijama (pročišćeni tekst zakona), Narodne novine, NN 36/95, 64/01 Dostupno na URL: <http://www.zakon.hr/z/164/Zakon-o-zakladama-i-fundacijama> [citirano: 2013–10–15].

44 Tijekom 2012. i 2013. godine Zaklada *Delmata* nastavila je ciklus klapskih koncerata Gradske knjižnice Zadar *Ljubi s ljubavlju* u Zadru, Rabu, Zagrebu i Splitu, ali uz promociju životnog djela Ljube Stipišića Delmate *Anima Delmatica* (Profil, 2012.).

klapskog pjevanja pri Umjetničkoj akademiji u Splitu, organizacija znanstvenog skupa *Ljubo Stipišić Delmata*, koji je održan na Sveučilištu u Zadru 2014. godine, te potpora projektu digitalizacije i *Festivalu dječjih klapa*. Zaklada se financira članarinama i donacijama.

Zaključak

Prema sociologiji umjetnosti, razni čimbenici mogu utjecati na razvoj glazbene umjetnosti: prirodni, generacijski, kulturni, društveni. „Suvremena pedagogija zastupa mišljenje da su za glazbene aktivnosti sposobna sva djeca bez obzira što su njihova postignuća različite kvalitete.”^[45] „Ako dijete živi u sredini lišenoj bilo kakva oblika umjetnosti, ono će se sporije razvijati nego dijete kod kojeg sredina utječe na stvaranje estetskog odnosa prema umjetnosti.”^[46] U interes, želju i potrebu djece za glazbom ne treba sumnjati. „Glazbene djelatnosti kod djece dobrim su dijelom rezultat poticaja kojima ih izlažemo.”^[47]

Glazbeni ukus djece i mladih treba pokušati izgraditi ili na njega barem utjecati, na način koji će biti primjeren njihovu uzrastu, interesu i potrebi: razgovorom o glazbi bez nametanja stavova, sugeriranjem vrjednijih djela, uključivanjem u glazbeni život sredine, edukacijom, pružanjem relevantnih informacija o glazbi. Iskustva pokazuju da njihov interes prema glazbi može biti vrlo širok: slušanje više vrsta glazbe, i to vrlo ozbiljno, želja za sviranjem i učenjem nekog instrumenta ili pjevanje u nekom od kulturno–umjetničkih društava (zborovi, klape...) ili samo zabava, koja je ipak najraširenija. Dječje je muziciranje spontano i iskreno. Cilj je ne prepustiti ih samima sebi, a razdoblje osnovne i srednje škole najpogodnije je za usmjeravanje estetskog ukusa i pravilnog stava prema vrijednoj glazbi.

---

45 Manasteriotti, V. Muzički odgoj na početnom stupnju. Zagreb. Školska knjiga 1978., str. 19.

46 Isto. Str. 19.

47 Mote–Haber de la, H. Psihologija glazbe. Jastrebarsko. Naklada Slap. 1999. Str. 117.

Literatura

Pavičić, J.; Alfirević, N.; Aleksić, Lj. Marketing i menadžment u kulturi i umjetnosti. Zagreb : Masmedia, 2006.

Belevski, M. Glazbena zbirka Gradske knjižnice Zadar (diplomski rad). Osijek : Sveučilište J.J.Strossmayer, Pedagoški fakultet, Dopunski izvanredni studij knjižničarstva, 2003.

Gradska knjižnica Zadar 2010 : godišnje izvješće / urednik Mladen Masar. Zadar: Gradska knjižnica, 2010. Dostupno i na URL: http://www.gkzd.hr/sites/default/files/izvjesce_2010.pdf [citirano: 2013-10-11].

Gradska knjižnica Zadar 2012 : godišnje izvješće / urednik Mladen Masar. Zadar : Gradska knjižnica, 2012. Dostupno i na URL: http://www.gkzd.hr/sites/default/files/gi_2012_w.pdf [citirano: 2013-10-11].

Manasteriotti, V. Muzički odgoj na početnom stupnju. Zagreb : Školska knjiga, 1973.

Masar, M. Gradska knjižnica Zadar 1949.-2009. Zadar : Gradska knjižnica, 2009.

Ministarstvo kulture Republike Hrvatske : Kulturna baština. Nematerijalna dobra upisana na UNESCO-vu Reprezentativnu listu nematerijalne kulturne baštine čovječanstva. Dostupno na URL: <http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=5220> [citirano: 2013-10-14].

Mote-Haber de la, H. Psihologija glazbe. Jastrebarsko : Naklada slap, 1999.

Zakon o zakladama i fundacijama (pročišćeni tekst zakona), Narodne novine, NN 36/95, 64/01. Dostupno na URL: <http://www.zakon.hr/z/164/Zakon-o-zakladama-i-fundacijama> [citirano: 2013-10-15].

Belevski, Milko, viši knjižničar i profesor glazbene kulture, od 1999. zaposlen u Gradskoj knjižnici Zadar, knjižničnom se djelatnošću, kao voditelj Mediateke (Glazbeni i filmski odjel) i voditelj Američkoga kutka (projekt u suradnji s Američkim veleposlanstvom u Zagrebu), posvećuje razvoju, promicanju, organizaciji i obogaćivanju kulturnog života sredine te daje značajan doprinos na polju multikulturalnog razumijevanja i razvoja međuinstitucionalne suradnje na širem području Zadra te senzibiliziranja javnosti organizacijom raznovrsnih kulturno–umjetničkih događanja: koncerata, predavanja, književnih susreta, izložaba, videokonferencija, radionica... Organizator je, inicijator, promotor i voditelj niza baštinskih projekata Knjižnice: klapski koncerti i predavanja, osnivanje i vođenje dječjih klapa, organizacija *Festivala dječjih klapa Hrvatske* u Zadru kao nove folklorne pojave. Inicijator je i voditelj Projekta *Delmata* (digitalizacija opusa Ljube Stipišića Delmate). Inicijator je i suosnivač Zaklade *Ljubo Stipišić Delmata*, čiji je zakladnik Gradska knjižnica Zadar, s ciljem očuvanja i promocije klapskog pjevanja kao hrvatske kulturne baštine na nacionalnoj i međunarodnoj razini (www.delmata.org). Sudjelovao je na više domaćih i međunarodnih stručnih skupova.